UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XLV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

… amota, neque recōdita ad vxorē vſufructuariā pertineāt, ſed tanquā hrēditaria ſint hæredum, cū … mortis à ſolo fuerint diuiſa, & ſeparata, ar. tex. … not. in l. ſi vſufructuarius meſſem in fi. ff. quibus … vſusfruc. amitt. l. itē veniunt §. itē non ſolum cū … ff. de petitione hrēditatis, l. in lege falcidia pla… ff. ad l. falcidiā, iunctis ijs, q̄ habent in l. in fideicō… ff. ad trebellia. l. pecuniç §. hrēditas ff. de verbo ſignifica. ¶ Quoad quintum, breui vtar ſermone, …dēdo, ius locādi res ipſas ad vxorē vſufructua… ſpectare, ad hrēdes verò proprietarios nequaquā, … tex. in l. arborib' §. vſufructuarius, in l. ęquiſſimū ff. de vſufructu, & l. cū antiquitas, & ibi gl. in ver… ſententiā, Bar. quoque, & alij C. de vſufructu. ¶ Cir… tū, & vltimū dubiū ſimiliter paucis vtar, nā cō… endum eſſe arbitror, † ꝙ ſtantibus his, q̄ in alijs … determinata fuerūt ad fauorē p̄fatæ dictæ do… Helenæ vſufructuariç, & prçcipuè ēt prçſuppo… proteſtatione pro eius parte factam hçredibus in… ſi conſtare dicit de moleſtationibus, & turba… ab hæredibus ipſi vſufructuariæ cōtra men… teſtatoris illatis, moleſtantes, & impedientes dicū… priuati, ſeu priuatos eſſe declarādum eſt prælega… portionibus ſuis hæreditarijs, & ſi omnes fue… omnes quoque priuandi ſunt, & ſuæ portiones hæreditariæ, & prælegata facta eiſdē debent ſocietati S. Bartholomçi, prout diſpoſuit teſtator, applicari, & adiudicari. At ſi nō oēs, ſed aliqui ex eis, tūc illi tā… tū, q contrauenerūt diſpoſitioni teſtatoris, priuati, ſeu … & illorū portiones alijs legatarijs, plega… hæredib' nō ɔtraueniētibus accreſcere debet, … ipſo teſtō, & cōſequenter ēt præfatę ſocie… eſſe legataria, pro rata ſua: & cū in hoc … nō fuerint aſſignatæ portiones ſingulis … vocatis, oēs pro virili dicētur vocati, ar. tex. … in l. ſi pluribus ff. de leg. j. l. planè ī §. ſi cōiun… §. ſi eadē res inſtitu. de leg. l. j. C. ſi plures vna … cū ſimil. pluribus ibi allegatis p gl. Præterea … ī caſu moleſtationis, & priuationis nō adie… qbus eſſet acquirendū, profectò non ipſi vxori … acquirendū, ſed cohæredibus ꝓ portioni… hrēditarijs, ar. d. l. planè §. īde dicit ff. de leg. j. vt vo… Bar. in l. vxorē §. hæres ff. de leg. 3. ſequit Bal. notā … auth. cui relictū C. de indicta vidui. tollen. in 3. … Sed ex quo teſtator in caſu moleſtationis priua… moleſtātes, & turbātes vxorē ī ſuo vſufructu, & in … illi relictis, & adiecit, ꝙ in locū priuatorū alij le… & p̄legatarij, & cohçredes, q moleſtiā vxori … intulerūt, nec cōſenſerunt, dicant, & ſint ſubſtitu… ſequit, ꝙ vnà cū alijs legatarijs, & cohçredibus ip… ſocietas omnino eſt admittēda, tanquā vocata per … iuncta l. j. C. de his, quę pœnę nomine, & in §. … inſtit. de leg. Probata igitur moleſtatione illata ip… vxori, locus erit priuationi contra moleſtantes, & quod illis erat relictum titulo vel legati, vel inſtitutionis, erit applicādum ijs, de qbus ſupra dictū ē, nec … ipſos cōtraueniētes excuſabit, cū & ſi potuiſ… antea fortè excuſari, tn̄ ex quo ipſis intimatū, & … fuit ꝓ parte dictę do. Helenę legatariç, nul… potuerūt prçtendere ignorātiam, niſi iuris, & craſ… † quę ipſos nullo modo poteſt excuſare ad l. iu… ibi not. C. qui admitti, & in l. bonorū. ff. de bo… poſſeſſ. l. regula. §. ſed facti. l. nec ſupina. ff. de iuris, … igno. & † ꝓteſtatio tāgens ius proteſtātis, & al… ſi facta ſit ex iuſta cauſa, ꝓdeſt ꝓteſtanti, & no… aduerſario. c. paſtoralis de offi. ordin. §. pōt. 16. q̄ſt. 3. l. … perfectius. C. de annali excep. Ioan. Andr. & oēs alij in c. cū M. extra de conſti. Bar. Ale. & oēs, in l. non ſolū §. morte. ff. de noui oper. nuntia. vbi inter cętera in ſecunda principali quçſtione in verſi. circa ſecundū concludunt, ꝙ quādo prohibitus, ſeu notificatus tenet aliqd nō facere, ſed credebat ex aliqua cauſa ſibi id facere licere, & ꝓteſtetur ſibi mediāte iudice, ꝙ id nō faciat, talis ꝓteſtatio nocet illi, & prodeſt proteſtanti, quādo ipſe fuit ꝓteſtatus, allegādo cauſam proteſtationis, quę oīa cōcurrunt in caſu, de quo agitur, ergo &c. & hęc pro nunc ſufficiant. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Relictum à patre filiabus non nuptis dotis nomine dicitur relictum, & de illo vt de dote iudicatur, ſi mentio aliqua de matrimonio, ſeu de nuptijs facta fuerit.*

2 *Et ſub ſtatuto loquente de dote, eiusq; lucro comprehenditur.*

3 *Relicta pro dote, & dotis cauſa non veniunt in reſtitutionem fideicommiſſi vniuerſalis ſimpliciter facti.*

4 *Hypotheca prior tempore præfertur poſteriori, quamuis ambæ factæ eſſent ſub cōditione, & cōditio poſteris eſſet prius adimpleta, quam conditio prioris, vel conditiones vtriuſque fuiſſent ſimul adimpletæ, quando conditiones eſſent caſuales, vel mixtæ, non autem merè poteſtatiuæ.*

5 *Cōditio mr̄imonij, ſiue nuptiarū nō ē merè poteſtatiua, ſed mixta.*

6 *Conditionis etiam merè poteſtatiuæ euentus in pignore, ſeu hypotheca promiſſioni dotis adiecta retrotrahitur ad tempus promiſſionis, neque tempus implementi attenditur.*

7 *Subſtitutio facta hoc modo illi, vel illis decedentibus ſine filijs ſuperſtitem, vel ſuperſtites ſubſtituto, dicitur reciproca compendiosè facta, & num.8.*

8 *Subſtitutio reciproca apta poſt aditam hæreditatem, & pupillarem ætatem continere fideicommiſſarias ſubſtitutiones importatur per illa verba, ſuperſtitem, & ſuperſtites ſubſtituo.*

9 *Subſtitutio compendioſa facta per verba communia ſimpliciter ſub conditione mortis abſque dinumeratione temporum, & diſtributiuo quandocunque, etiam matre exiſtēte in medio, valet ſemper, & omni tempore ſolum vt fideicommiſſaria, & non vt directa, niſi ſubſtituti eſſent filij teſtatoris, vel aliæ perſonę, quæ ex præſumpta mente matrem excluderent.*

10 *Hæres grauati per fideicom. reſtituere legitimam, & trebellianicam detrahit.*

11 *In legitima iure naturæ debita filiæ computantur dotes illi à patre datæ, ſeu relictæ.*

12 *Subſtitutio facta alicui decedenti ſine filijs per ingreſſum monaſterij deficit, & euaneſcit.*

13 *Renunciatio oībus, & quibuſcunque bonis, & iuribus hrēditatis alicuius in dubio quibus, & ad quorū vtilitatē facta cenſeat.*

14 *Cōfeſſio, & liberatio facta per teſtatorē ad fauorē alicuius pōt reuocari, niſi fuerit iurata, vel niſi teſtator in teſtō dixerit ſe iuraſſe, ac etiā niſi facta eſſet, p̄ſente illo, ad cui' fauorē tēdebat.*

15 *Liberatio legata alicui præſenti, & acceptanti habet vim pacti de non petendo, & reuocari non poteſt, ſecus facta abſenti.*

16 *Legatum animo compenſandi factum reuocari non poteſt.*

EPITOME.

RELICTVM à patre filiabus, quę nupſerint, dicitur ex cauſa dotis relictum, & ſub ſtatuto loquēte de dote, dotisq; lucro comprehenditur.

In ꝓmiſſione dotis priorē habēs hypothecā p̄fert hn̄ti poſteriorē, q̄uis cōdō ꝓmiſſioni p̄dictę adiecta fuerit pri' īpleta in eo, q poſteriorē hēret hypothecā.

Subſtitutio facta hoc modo, illi, vel illis decedētibus ſine filijs ſuperſtitem, vel ſuperſtites ſubſtituo, dicitur reciproca compendiosè facta.

Legatum rei, ac etiam liberationis, & abſolutionis factum in recompenſationem aliquarū rerum, legatario prçſente, & acceptante, non poteſt reuocari.

CONSILIVM XLV.

ET ſi de ſimplici fuerim ſubſcriptione reqſitus, tamen illotis, vt ita dixerim, pedibus ad has nuptias nolui accedere, & poſt terga prudentium meſſorum veſtigia illorū ſequens,

ſequens,ſpiculas,quæ ſuperſunt, colligam. Quatuor
proponuntur dubia pro quorum ſolutione plura ſa
tis copioſè,& ſubtiliter ad fauorē Titij ab excellētiſ-
ſimo do.Conſultore deſcripta, & cōſiderata fuerūt,
& ab alijs poſtea clariſſimi viris confirmata,& appro
bata:egoq; illorū ſentētias, & cōcluſiones ad fauorē
Titij traditas ſequor.Nā circa primum dubiū,an id,
quod à Pomponio teſtatore in codicillis relictū fuit
reliquis filiabus,quæ nupſerint,in caſu,quo altera ex
ſuis filiabus ingreſſa fuiſſet monaſteriū,dicať ex cau-
ſa dotis relictū, & vt pars dotis debitū fuerit, qđ ſub
ſtatuto loquente de lucro dotis cōprehendatur,con
1 cludo, ꝙ ſic, † quoniam licet dubium eſſe queat id,
quod dicit Bar.in l.quod autem ff.de iure dotium, ꝙ
vbicunque pater in teſtamento aliquid relinquit fi-
liæ,ſeu filiabus non nuptis, dicatur relictū pro dote,
tamen docto.omnes conueniunt,ꝙ ſi facta fuerit ali-
qua mentio de matrimonio,ſeu de nuptijs, tunc abſ
que dubio id dotis nomine dicať relictū, & de illo,
vt de dote,iudicetur,vt eſt tex.in l.vxore.§.teſtamēto
quoque cum gl.ff.de leg.3. & habetur per Alexan. ꝗ
2 plures allegat,in d.l. quod autem. Et † ideò illud cō-
prehendetur in ſtatuto faciente mētionem de dote,
& eius lucro,ſecundum quod voluit Paul. de Caſtr.ī
l.Titio centum in §.fin.ff.de condit.& demonſtr. tra-
dunt doctor.& maximè Bart.in l.ſi marito.§. ſi pater
ff.ſolu.matrim.l.ſi donaturus in fin. ff. de condict.ob
cauſ.& habetur per Bald.in l.ſi pater.C.de iure dot.&
in l.cum circa eod.tit. Sed in relicto facto in codicil-
lis reliquis filiabus in caſu, quo altera ex illis mona-
ſteriū ingrederetur,facta fuit mētio de nuptijs, & de
caſu nuptiarum,quia dictū fuit,ꝙ vltra ducatos quin
gētos ipſe teſtator voluit totū reſiduū vſque ad ſum-
mā ducatorum mille quingētorum debere dari alijs
filiabus,ꝗ nupſerint,ergo &c.Itē id, quod fuit datū,
& aſſignatū vltra ducatos mille quingētos relictos in
teſtō per Bertā ex arbitrio ipſi per teſtatorem cōceſ-
ſa,debet intelligi datum ex cauſa dotis, quoniā hoc
Berta potuit facere propter arbitriū ſibi datū,vt ē tex.
no.in l.Theopompus ff.de dot.prælega.& ar.eorum,
ꝗ habent in l.fideicommiſſa.§. quanquam ff.de lega.
3 3.Et † ſi hoc verum eſt,ꝙ iſta dicantur relicta pro do
te,& dotis cauſa,infero,ꝙ non veniūt, nec venire de-
bent in reſtitutionem fideicommiſſi vniuerſalis ſim-
pliciter facti,vt colligitur ex text.not.ibiq; Barto.ex-
preſſè in l.lucius §.maritus ff.ad Trebell.¶ Dum ad
hæc in hoc primo dubio ambigitur,an id, quod fuit
promiſſum à Berta matre Titio genero, & Sempro-
niæ filiæ pro dote,ſeu augumēto dotis, de bonis ipſiꝰ
Bertæ, ꝗ ex cauſa dotis ꝓmiſit duo millia ducatorū,
prius ſit deducendū,ſoluendūq; ipſi Titio,& cōſequē
ter ſi Berta non eſſet ſoluendo,nec tantū in bonis ha
beret, ꝙ ēt alteri genero ſoluere poſſet totum illud,
quod ꝓmiſit, Titius tāquam habēs iura priora,& po-
tiora,prioremq; hypothecam,ſit præferendus,illum
4 vtiq; eſſe præferendum concludo, † nam attendi de-
bet tempus contractus,& promiſſionis, & hypothe-
cæ factæ, non autem tempus exiſtentis conditionis
adeo,ꝙ ſi duę eſſent factæ hypothecę diuerſis tempo
ribus ſub conditione,& vltimæ hypothecæ conditio
prius etiam fuiſſet adimpleta, quā conditio primæ,
vel conditiones vtriuſq; ſimul fuiſſent adimpletæ,ta
men præfertur ille,qui priorē in tempore hypothecā
habet,nā cōditio,ſiue eius adimplementū retrotrahi
tur ad tēpus ꝓmiſſionis,& hypothecæ factæ, quando
conditio,ſub qua hypotheca facta fuit, nō erat merè
poteſtatiua,ſed caſualis,vel mixta,vt ē tex.in l.ꝗ bal-
neū in prin.& in l.potior §.ſi colonus ff. ꝗ potior.ī pi-
gnor.hab.& vbique Bart.& alij,& Barto.in l.ſi is, qui
ꝓ emptore in 5.quæſt.princip.ff. de vſucap. Ad idem

facit id quod no.voluit Bar.quē docto.cōmuni [illegible]
quunt in l.licet C.ꝗ potio.in pign.hab. in l.idem [illegible]
vbi,& in l.fi.in prin.ff.eo.tit.ī l.ſi is,ꝗ ff.de iure fiſci [illegible]
Iaco.de Are.& Oldra.& ſequiť Bal.ī l.aſſiduis C. [illegible]
tio.in pign.hab.Ale.in apoſtil.in d.l.idē §.ſi tibi [illegible]
5 l.ſi is ff.de iure fiſci cum ſimi.Sed † cōditio matri [illegible]
nij, ſiue nuptiarū nō eſt merè poteſtatiua, ſed mi [illegible]
vt eſt tex.in l.in teſtō ita ff.de cōdit. & demon.ibi [illegible]
6 gl.Bar.& alij,ergo &c.¶ Confirmo præmiſſa, [illegible]
quāuis aliquo caſu cōditio pignoris, vel hypoth [illegible]
non retrotrahatur,ſed attendatur tempus con [illegible]
nis adimpletæ,& maximè quando pignus, vel hyp [illegible]
theca facta fuit ſub conditione merè poteſtatiua, [illegible]
tex.in l.Titius ff.quæ res pig.obli.poſſunt cum alijs [illegible]
ximè allegatis,tamen quando pignus,ſeu hypotheca
fit ſub cōditione etiam merè poteſtatiua ꝓpter ꝓ [illegible]
miſſionem,& obligationem dotis,tūc fauore [illegible]
ſemper cōditio, eiuſque euentus trahitur ad [illegible]
ſtituendi,& ꝓmiſſionis,nō autē attēditur tē [illegible]
conditio fuit adimpleta,vt videť text.not.in [illegible]
Bar.ff.qui potio.in pigno.hab.& ad propoſitū ho [illegible]
luit Bal.nouellus ī ſuo tractatu dotis in 8.parte pri [illegible]
cipa.in 23.priuilegio,ſequiturque hoc Sali.in l.cu [illegible]
bi poſt gl.C.qui potio. in pigno.hab. Sed in caſu no-
ſtro concurrit fauor dotis,quia promiſſioni dotis ac
ceſſit hypotheca,& obligatio bonorū facta ꝑ do.Ber
tam,ergo &c.¶ Prę terea diligenter eſt animaduertē
dum,quoniā vltra bona propria ſiue dotalia,ſiue nō
dotalia, quæ do.Berta habuit, & habet vt propria &
paterna,habet etiā quā plurima bona, in quibus [illegible]
quoad plenū dominiū, plenamque proprietatē ſuc
ceſſit ab inteſtato Semproniæ filiæ ſuæ,ꝗ nullo cō [illegible]
to teſtō deceſſit:quoniam Mæuia alia ſoror non p [illegible]
capere oīa bona hæreditaria, & paterna non dota [illegible]
ratione ſubſtitutionis fideicommiſſariæ. Pro cu [illegible]
declaratione præſuppono, ꝙ Pomponius teſtator fi-
liabus ſuis inſtitutis fecit ſubſtitutionem recipro [illegible]
compendioſam per verbum commune [illegible]
xit.n.vt mihi in puncto fuit exhibitū, ꝙ in [illegible]
bonis ſuis ſuas filias hæredes inſtituebat equ [illegible]
illi,vel illis decedētibus ſine filijs ſuperſtitē, vel [illegible]
7 ſtites ſubſtituit: † Nam dicendo hoc modo, [illegible]
qua,vel aliquæ ſine filijs decederent, dicitur ſubſti [illegible]
tionem compēdioſam feciſſe,ꝗa hæc verba ſunt apta
comprehendere plura tempora, vt eſt de mente Bar.
& aliorum oīum in l.cēturio in.3.q. pri.in 3.col. [illegible]
vulg.& pup.& in l.precibus C.de impub.& eſt tex. [illegible]
Imol.Abb.& alij in c.raynutius extra de teſtam. [illegible]
oēs intelligūt, fuiſſe factā ſubſtitutionē cōpēdioſam,
eodēque modo intelligunt.c.ſi pater de teſta.in 6.Et
tū ibi facta fuit ſimpliciter ſub illa conditione, ſi de-
ceſſerit ſine filijs,vel ſine liberis abſque dinumeratio
ne,& diſtinctione tēporū, & abſque diſtributiuo [illegible]
8 docūque. † Itē dicēdo,ſuperſtitē,vel ſupſtites ſub [illegible]
tuo,diciť voluiſſe facere,ꝑut fecit,ſubſtitutionem [illegible]
ciprocā quæ ſui natura poſt aditā hęreditatem,& [illegible]
pillarem ætatem continet, ſeu apta eſt contine [illegible]
fideicommiſſarias ſubſtitutiones ad tradita per [illegible]
& ibi omnes in l.lucius ff. de vulg.& pupil.Et ꝗ hæc
verba ſuperſtitem, vel ſuperſtites ſubſtituo impor
tent ſubſtitutionem reciprocam, & viciſſitudinariā,
colligitur ex ijs,quæ not.voluit Bart.in l.fi.in fi.ff.ad
trebell.& in l. cohæredi.§. qui diſcretas ff. de vulg.&
pup.l.hr̄des mei §.cum ita,ibique Ale.& alij ff.ad tre
bell.& clarius Ale.in l.Lucius.in fi.3.col.ff.de vul [illegible]
pupil.Et ſic ſubſtitutio hæc facta in caſu noſtro di [illegible]
reciproca cōpendioſè facta,ſeu ſaltē cōpendioſa [illegible]
pliciter,cū facta fuerit ſub cōditione mortis, quæ [illegible]
ditio complectitur,ſeu apta eſt complecti plura [illegible]
pora,vt declarant Barto.& alij in d.l.centurio.¶ [illegible]
ſtam [illegible]

ntibus modo dico, † ꝙ vbicunque ſubſtitutio cō-
pendioſa facta eſt per verbū cōmune, vt eſt verbum
ſubſtituo, & maximè abſq; dinumeratiōe tēporum,
& diſtributiuo quādocunque, ſed ſimpliciter ſub cō-
ditione mortis, vt quia dictum ſit, & ſi deceſſerit ſine
liberis, veluti in caſu, de quo agitur, factū fuit, ſi mater
in medio, talis ſubſtitutio ſemꝑ, & quocūq; tēpo-
re valet ſolū, vt fideicōmiſſaria, & nō vt directa, niſi
ſubſtituti eſſent filij teſtatoris, vel aliæ ꝑſonæ, q̄ ex ꝑ-
ſona ſua mēte excluderēt matrē, ar. l. cū acutiſſimi C.
de fideicom. & l. cum auus ff. de condi. & demon. tūc
enim in pupillari ætate valeret vt ſubſtitutio directa,
& pupillaris, poſt aditam verò hæreditatem, & pu-
pillarem ętatem valeret, vt fideicōmiſſaria, ita īquit,
& voluit Bar. in d. l. centurio, dum ponit, quādo ſubſti
tutio cōpendioſa facta eſt à pagano abſq; dinumera-
tione, & diſtinctione tēporū ꝑ verbum cōmune ſub
ſtituo, vel aliud: quinimmo ſ̃m docto. magis commu
niter ibi, & in d. l. precibus, Paul. de Caſt. Ale. & alios
ſubſtitutio cōpendioſa facta à pagano abſq; dinume
ratione tēporum per verba cōmunia valet vt directa
in pupillari ætate, & poſt pupillarē ætatem, aditamq́;
hæreditatē valet iure fideicōmiſſi etiam matre exiſtē
te in medio, vt eſt text. clarus, quē oēs ita cōmuniter
intelligūt in d. l. cū precibus. Et ideo cum in caſu no-
ſtro fuerit per filias adita hæreditas, & præſertim per
Semproniā, quæ poſtea deceſſit poſt pupillarem æta-
tem, ſequitur, ꝙ loc⁹ fuit ſubſtitutioni fideicommiſ-
ſariæ, & bona hæreditaria ipſius Sempronię veniant
per fideicōmiſſum reſtituēda ab hæredibus Sempro-
niæ per d. l. precibus. Ex quo infero, ꝙ cum Sempro-
nia ab inteſtato deceſſerit, illi ſucceſſiſſe dicunt Mœ-
uia ſoror, & Berta mater ꝑ tex. in authē. defuncto. C.
10 ad Tertull. † Propterea Berta mater quantū eſt reſpe
ctu hæreditatis, in qua ea ab inteſtato ſucceſſit, ratione ſub
ſtitutionis fideicōmiſſariæ tenetur ꝑ fideicō. reſtitue-
re partē bonorū hæreditatis paternæ ſibi delatā, vt eſt
text. clarus in d. l. precibus. Quod quidē ipſi Bertæ pro
dest, quoniā ratione reſtitutionis ea poterit retine-
re, ſeu detrahere partē legitimæ debitæ iure naturæ,
in qua Sēpronia filia per fideicom. grauari nō potuit
l. quoniam in prioribus C. de inoffi. teſta. c. raynutius, & c. raynaldus extra de teſta. & habetur
in c. ſi pater eo. tit. in 6. Item & partem Trebellianicę,
quam detrahunt omnes grauati ſub cōditione per fi
deicom. reſtituere, vt in dictis iuribus, & habetur ī d.
l. precibus, & in d. l. centurio, vbi docto. oēs. ¶ † In le-
gitima tñ iure naturæ debita erūt computādæ dotes
datæ, & relictæ à patre ipſis filiabus in teſtamento, &
in codicillis, ar. l. quoniā nouella C. de in offic. teſt. &
traditur in l. in quartam ff. ad l. falcid. Et facta hac com
putatione dotis, matri, quæ tanquā hæres ꝑ parte ab
inteſtato ipſius Sempronię tenetur ꝑ fideicō. reſtitue
re, debebitur ī bonis hæreditatis Semproniæ pars le-
gitimæ debitæ iure naturæ, & pars trebellianicæ, & ꝯ
ſequēter vltra bona ꝓpria paterna Berta mater ī bo-
nis ſuis diceť habere plura alia bona etiā vltra acqui
ſita ſibi mediante vſufructu ſibi debito in bonis ma-
riti. ¶ Pręterea cōſiderandū eſt, ꝙ vltra dotes relictas
Proculæ filiæ, ipſa Procula, quę à Pōponio patre pro
tertia parte fuit hæres īſtituta, effecta fuit domina bo
norum hæreditatis paternæ pro tertia ex aditione,
& immixtione hæreditatis ipſius iuxta l. cum hære
11 des in prin. & ibi ſcri. ff. de acquirē. poſſeſſ. Vnde † cū
poſtea Procula fuerit monaſteriū ingreſſa, & ī illo ꝓ
feſſionem fecerit, dicitur reſpectu partis ſuæ fidei-
commiſſi defeciſſe, & euanuiſſe, quia īgrediēdo mona-
ſteriū nō decedit ſine filijs c. ī præſentia, & ibi omnes
de probat. & §. ſed & hęc ꝑſenti in authen. de ſanctiſſ.
epiſcopis colla. 9. Ad partem ergo bonorum hr̄dita-
tis, in qua Procula fuit hęres īſtituta, ipſa Mœuia ſoror
nō poteſt per fideicōmiſſum admitti, ex quo fideicō-
miſſi cōditio nō euenit, ſed in illa monaſteriū ſucceſ
13 ſit: † vnde cū poſtea monaſteriū renūciauerit oībus,
& quibuſcūque bonis, & iuribus, quæ habebat, & ha
bere ſperabat in bonis, & hæreditate Pōponij ꝓpter
ducatos quingentos, quos monaſteriū habuit, & re-
cepit, ſi hæc renūciatio fuit facta Bertę matri, vel alij,
illis, quibus, & ad quorū vtilitatem facta reperiretur,
dicentur bona hæreditaria dictæ Proculæ acquiſita
ar. l. per diuerſas. C. mandati, vbi caſus notabilis, ibiq;
habetur: ſi vero monaſteriū ſimpliciter renunciauit
dictis bonis, & iuribus, nec apparet, ad quorū vtilita-
tē, tunc in dubio facta dicetur renunciatio nō ad vtili
tē fideicōmiſſariæ, quæ erat vocata per fideicommiſ
ſum, quia per ingreſſum monaſterij fideicommiſſo
locus eſſe non potuit d. c. in præſentia cū alijs, ſed ad
vtilitatē illorū, qui ab inteſtato ipſi Proculæ ſucceſ-
ſiſſent arg. not. in l. ſi qua mulier, & in authen. ingreſſi
C. de ſacroſ. eccleſ. & habetur per doct. in d. c. in ꝑſen
tia. Inſpiciatur ergo diligēter inſtrumentū, in quo ſo
lutio ducatorū quingentorum continetur, & renun
ciatio facta per monaſteriū, quibus dicta renūciatio,
ceſſio fuerit facta, quoniā nec verbo, nec ſcriptis mi-
hi fuit expoſitum, qualiter, & quibus monaſteriū re-
nunciauerit. ¶ Circa vltimum dubiū, an Berta, quæ
teſtm̄ condidit, & inter alia legauit Titio vſumfru-
ctū domus ſuæ pro melioramentis, & pluribus dena
rijs, quos dictus Titius in ipſa domo expendit, itē ei-
dem legauit liberationem, & abſolutionem à qua-
cunque ratione reddēda tàm de adminiſtratis, quàm
de adminiſtrandis, liberando dictum Titium expreſ-
sè pro denarijs, vel rebus habitis, vel habēdis, quouſ-
que ipſa viueret, à qbuſcūq; debitorib⁹ ſuis, poſſit hu
iuſmodi legata facta ipſi Titio reuocare. Omiſſis alle
gationibus hincinde, & ꝑſuppoſito, Titiū legatariū
fuiſſe ꝑſentē, dictaq; legata acceptauiſſe, vr̄ de iure cō
cludēdū eſſe, ꝙ Berta nō poſſit, ſeu nō potuerit reuo-
care in ꝑiudiciū Titij legata ꝑdicta, ita ꝙ ipſe totali-
14 ter excludi dicať: † quoniā quamuis cōfeſſio, & libe
ratio facta per teſtatorē ad fauorē alterius poſſit ꝑ te
ſtatorē reuocari, niſi fuerit iurata, vel niſi teſtator ī te
ſtamento dixerit ſe iuraſſe, vt habetur in l. cū quis de-
cedens §. codicillis ff. de lega. 3. in l. lucius §. quiſquis
il 2. cum ibi not. ff. de lega. 2. l. aurelius §. fin. ff. de libe
ra. lega. c. fin. de ſucceſ. ab inteſta. tamen ſi confeſſio
facta fuit in teſtamēto per teſtatorem præſente illo,
ad cuius vtilitatem confeſſio tendebat, tunc talis cō
feſſio habet vim contractus, & confeſſionis factę in-
ter viuos ita, ꝙ non poteſt reuocari, & plenè probat,
qa cōtractus ab initio ſunt volūtatis, ex poſtfacto ne
ceſſitatis l. ſicut C. de actio. & obligat. & ad propoſi-
tū faciunt ea, q̄ no. voluit Bar. in d. l. lucius §. quiſquis
il 2. & in d. l. cum qs §. codicillis. Dicit ēt Bal. in l. j. C.
de falſa cau. adiec. leg. ī verſi. q̄ro, an teſtator &c. ꝙ ta
lis confeſſio facta à teſtatore non poteſt reuocari ad
totale ꝑiudicium illius, ad cuius fauorem facta fuit,
quin poſſit ex tali confeſſione agere, quando eſſet fa
cta parte pręſente, vt colligitur ex ijs, quę voluit Bal.
in l. generaliter in 10. q. C. de nō num. pec. & habetur
per Ant. de Bu. in c. fin. extra de confeſſ. ¶ Præterea
15 † quando legatur liberatio alicui ꝑſenti, & acceptan
ti, tūc liberatio hæc habet vim pacti de non perēdo,
& ideo non poteſt reuocari, ſecus ſi abſenti legaret,
vt colligitur ex ijs, quæ voluit Bart. in l. non ſolum §.
liberationis ff. de libe. lega. & habetur per Angel. Are.
in §. legatum Inſtit. de legat. & ratio eſt, quia cum re-
cta fuerit præſenti, & acceptanti, mutauit, ſeu tranſ-
greſſa fuit naturā vltimæ voluntatis, & tranſiuit in ꝯ
tractum, ſeu in actus inter viuos, q ex poſtfacto reuo-
cari nō poſſunt d. l. ſicut, & ar. no. ꝑ doct. in l. hæredes
palam

palam in fi.ff. de teſtamen. Et quamuis ꝑ liberationẽ
relictam illi, q tenebaẽ actione vniuerſali, vel genera
li ratione adminiſtrationis, puta ei, q negotia geſſit,
nõ dicatur remiſſus dolꝰ futurus, tñ ei dicit̃ remiſſus
dolus p̃teritus, omniſque adminiſtratio, & redditio
rationũ, & ſolutio reliquorũ, dummodo abfuerit, &
ceſſauerit dolus futurus, q nunquã remiſſus cenſet̃,
vt no. colligitur ex ijs, q̃ ponit Bar. in l. aurelio §. caius
ff. de liber. leg. cum ſimi. allega. ibi per Alex. in apoſt.
16 ¶ Præterea † cum ipſi Titio legauerit vſumfructum
domus in recompenſationẽ melioramentorũ facto
rũ, & denariorum ſolutorum per ipſum Titium, in
dubio etiam videt̃ dictus vſusfructus Titio relictus in
recompenſationẽ eius, ad qđ ipſa do. Berta ei teneba
tur per ea, q̃ volunt Bar. & alij doct. in l. ſi cum dotem
§. ſi pater ff. ſol. mat. & Pau. de Caſt. in conſ. 138. Qua-
re cũ ĩ terminis noſtris cõſtet legatũ vſusfructus fuiſ-
ſe factũ animo cõpẽſandi, vt ex verbis legati, & ex iu
ris diſpoſitione colligit̃, & cõpenſatio ſit propriè q̃-
dam ſolutio ſm Bar. in l. amplius ff. rem rat. hab. quã-
uis non quoad euitandũ periurium, quando quis ſol
uere iurauit c. ad noſtrã de iureiuran. & facit l. ſi con-
ſtat C. de cõpenſa. & d. l. ampliꝰ, ſequit̃ hinc, ꝙ legatũ
huiuſmodi factũ animo cõpẽſandi reuocari nõ põt,
quoniã ſolutio debiti veri facta à debitore, per quam
ipſo iure obligatio tollitur iuxta §. j. inſtit. quib. mo-
dis toll. oblig. ꝓut etiam ipſo iure tollitur per com-
penſationem d. l. ſi conſtat, vbi gl. & doct. non poteſt
per debitorem reuocari argum. d. §. j. & per totum
ff. de ſolu. & melius per totam ff. de condi. indeb. vbi
ſolum ſolutio indebiti, non autem veri debiti reuo-
catur. Et ꝙ in caſu noſtro verũ debitum fuerit, proba
tur ex cõfeſſione do. Bertæ, q̃ p̃ſente ipſo Titio credi
tore confeſſa fuit, cuius confeſſioni ſtandum eſt per
prædicta, & per ea, quæ habẽtur in d. l. j. C. de falſa cau.
adiecta lega. cum alijs. Ex quibus vltra adducta per
alios clariſſimos aduocatos ad fauorem ipſius Titij
iudicandum eſſę arbitror. Laus Deo.

SVMMARIVM.

1 *Filij Gallorum, & Britonum ſui iuris exiſtunt.*
2 *Princeps etiam filiusfamilias ob maximam ſuam dignitatem à patria poteſtate liber dicitur,*
Et validè teſtatur, aliaque facit, quę homines ſui iuris poſſunt de iure facere num. 4.
3 *Filius Imperatoris Auguſtus, & illuſtris dicitur.*
5 *Debitor liberatur, ſi etiam eo inuito, alius eius nomine creditori ſuo ſoluerit, quando vtiliter ſoluit.*
6 *Dotis legatũ nõ perimi cõpẽſatione dotis ab alio ꝓmiſſę oſtẽdit.*
7 *Compenſationi locus non eſt in debito inter alios contracto.*
8 *Auus dotando neptem an, & quando contemplatione filij dotaſſe cenſeatur, & an, & quando dotem datam cum legato dotis facto à filio compenſare voluiſſe dicatur.*
9 *In re ſua, vel quæ futura eſt ſua pactum, quod ſibi placet, quis iniungere poteſt.*
10 *Compenſatio debiti cum legato facto nunquam fit, quando relictum eſt ex legis diſpoſitione neceſſarium, debitum vero ex cõtractu voluntarium.*
11 *Donata pro dotalitio à marito vxori ſpectant ad vxorem non transeuntem ad ſecundas nuptias, quouſque vixerit, etiam ſi illa dotes præcipuas habeat.*
12 *Donationes principum latiſſimè interpretandæ.*

EPITOME.

DOTEM datam ab auo nepti ex filio pręcdefun
cto, qui validè teſtatus fuit, dotemq; filiæ ſuæ reliqt,
non cõpenſandã neceſſario eſſe cũ huiuſmodi dotis
relicto, ſed vtrũq; peti à filia poſſe, hic demonſtratur.

CONSILIVM XLVI.

SOLA ſubſcriptione nõ cõtentus [...]
la equidẽ neceſſaria huic cõſultation[...]
qua de ſimplici ſubſcriptione fui [...]
ſubiungã, & in primis p̃ſupponã [...]
tem teſtamẽti ab Illuſtriſſimo Archiduce P[...]
1 cõfecti, nõ ex eo, ꝙ † Gallorũ, Britonũque fili[...]
ris exiſtãt, vt inquit gl. inſti. de patria poteſta. [...]
j. in §. j. de duobus fratr. de nouo benef. inueſtit. [...]
j. ad finẽ an mut. vel ſurd. in vſibus feudo. Alex. [...]
C. q teſt. fac. poſ. & ĩ l. j. §. hoc aũt ff. ad trebel. ſed [...]
2 vera, & iuridica rõne, † quoniã p̃fatus Illuſtriſſim[...]
teſtõr ob maximã ſuã dignitatẽ à patria poteſtate [...]
ber dicebat̃, vt in l. doctitij cũ l. fi. C. de decurio. lib. [...]
cũ tex. in auth. cõſtitutio, q̃ de dignita. collat. 6. [...]
§. filius inſtitut. qbus mod. ius pat. põt. ſolu. Q[...]
Principẽ Philippũ in tali dignitate conſtitu[...]
3 à nexu patriæ poteſtatis ſolutũ nõ dici: cũ [...]
Diui Maximiliani Imperatoris exiſteret, & [...]
ter Auguſtus, & Illuſtris diceret̃, gl. in c. adri[...]
diſtin. cu no. ꝑ Bar. in l. j. C. de dignita. lib. 12. Q[...]
4 ctũ eſt, vt † teſtari, & alia de iure facere potuerit, q [...]
mines, q ſui iuris ſunt, facere poſſunt. Et licet for[...]
ſe teſtm̃ ab eo conditũ aliqua iuris ſolemnitate de[...]
ciſſet, tñ ex quo factũ fuit inter liberos, validiſſi[...]
hac cõſultiſſima. §. ex imperfecto. C. de teſta. l. fi. C. fa[...]
mil. herciſcun. Præſuppoſita itaq; huius teſtamẽti va
liditate, potuit Sereniſſima Regina Maria, cui ducen
ta millia coronata iure inſtitutionis relicta fuerũt, [...]
quuto matrimonio ĩter ipſã, & Sereniſſimũ Ludo[...]
cu Regis Vladiſlai filiũ, legatũ dotis nomine factũ
cuius ceſſit, & venit dies l. itẽ qa. ff. de pactis, l. pleri[...]
§. ſi ante. ff. de iure dot. l. Titio centũ. §. Titio genero
ff. de cõd. & demõſt. ab hr̃dibus p̃fati teſtatoris exig[...]
re: quod ius exigẽdi ſibi adhuc cõpetit, cũ nec tẽpo
re, nec alia cauſa extinctũ minimè cenſeat̃, non a[...]
pore, qa adhuc ius agendi ſupereſt. l. ſicut. C. de p[...]
30. anno. Nec ẽt ſolutione, quę verè non reperi[...]
5 cta: quoniã † & ſi aſſeratur, Sereniſſimum Ca[...]
Imperatorem Regi Ferdinãdo dotis legatum [...]
ſe, tanquam Reginæ Mariæ creditori, & ſi, debito[...]
ẽt inuito, alius eius nomine creditori ſuo ſoluerit, de[...]
bitorẽ liberari contingat, quando vtiliter ſoluit, & tã
to magis, ſi debitor creditori debitoris ſoluiſſet. l. ſol
uẽdo. l. cũ pecuniã. ff. de negot. geſt. Tamẽ Sereniſſim[...]
Rex Ferdinãdus ſororis ſuæ Reginæ Mariæ creditor
eſſe non reperitur, cũ nullũ inter eos negotiũ, quo [...]
6 li obligata fuerit, geſtũ ſit. l. j. ff. ſi cert. peta. † Nec d[...]
catur ius petendi dotẽ legatam cõpenſatione quadã
exceptionis ſaltem remedio ſublatũ fore, ꝓpter do
tẽ nomine dictę Reginę à Maximiliano ꝓmiſſam [...]
mo cõpenſatione ſolutã, quia qui cõpenſat verè ſo[...]
uit Bart. in l. amplius non peti. ff. rẽ rat. hab. l. 4. ff. [...]
potio. in pigno. hab. Nam ex aduerſo reſponde[...]
compenſationem huiuſmodi dotis legatum nõ [...]
7 rimere, † quia ſic compẽſatio fieret de debito in[...]
alios ꝯtracto, hoc ẽ inter Diuũ Maximilianũ, & V[...]
diſlaũ Hungariæ Regem: quo fit, vt compenſation[...]
locus non ſit l. j. & 2. iuncta l. in rem in verſ. credito[...]
ff. de cõpenſat. per quẽ tex. Rom. in ſingul. 567. inc[...]
debitor meus ſimilẽ caſum determinat. ¶ Nec Reg[...]
8 næ Mariæ obeſt, † ꝙ ex quo dos à patre prius lega[...]
fuit, deinde ab auo ſaltẽ ꝑ viã cõpenſationis ſoluta [...]
bi interdictũ eſt legatum petere l. filia C. de leg. l. [...]
iuſmodi §. cũ pater ff. de lega. j. l. ſi cũ dotẽ §. ſi pater
ſol. matri. & p̃cipuè qa, mortuo patre Philippo, [...]
dotandi ad auum pertinuit l. profectitia in prin. [...]
gloſ. ff. de iure dot. l. qui liberos ff. de ritu nuptia. [...]
cõpẽſatione quadã cũ legato ſibi facto dotalic[...]
tur a[...]